

Yüklenici Hazine tarafından karşılanan asgari ücret desteğinden yararlanmış olmasına rağmen hakediş ödemelerinden asgari ücret destek tutarlarının mahsup edilmediği

Kamu İdaresi Türü
yazdır

Belediyeler ve Bağlı İdarelerkararı

Yılı 2016

Dairesi 6

Karar No 519

İlam No 105

Tutanak Tarihi 30.1.2018

Kararın Konusu İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Hakediş Ödemesi.

.... Ltd. Şti. yükleniminde bulunan “Muhtelif İşlerde Personel Çalıştırılması İş”nde;

1. A) Yüklenici Hazine tarafından karşılanan asgari ücret desteğinden yararlanmış olmasına rağmen hakediş ödemelerinden asgari ücret destek tutarlarının mahsup edilmediği görülmüştür.

27.01.2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6661 sayılı Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 17’nci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na Geçici 68’inci madde eklenmiş olup anılan madde hükmünde;“(1) Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

1. a) 2015 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde prime esas günlük kazancı 85 TL ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,
1. b) 2016 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2016 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemleri için günlük 3,33 TL ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar Hazinece karşılanır.

...

(8) 4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.” denilmektedir.

İlgili işe ait ihale dokümanı ve hakedişlerin incelenmesinde ise; ihale dokümanında fiyat farkının ödeneceğine dair düzenleme bulunmasına rağmen, idare tarafından yüklenicinin yararlandığı asgari ücret destek tutarlarının hakedişlerden mahsup edilmediği anlaşılmıştır. Yüklenicinin asgari ücret desteğinden yararlanmış olmasına rağmen yararlandığı asgari ücret destek tutarlarının idare tarafından hakedişlerden mahsup edilmemesi sonucu kamu zararına neden olunmuştur.

Sorumlular tarafından neden olunan kamu zararının ilgili firmadan tahsil edileceği belirtilmişse de; tahsilata ilişkin herhangi bir belge gönderilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları” başlıklı 61’inci maddesinde;

“Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve

eki belgeler üzerinde;

1. a) Yetkililerin imzasını,

1. b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,

1. c) Maddi hata bulunup bulunmadığını,

1. d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,

Kontrol etmekle yükümlüdür.

Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatında düzenlenmiş belgeler dışında belge arayamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamaz. Belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.

Muhasebe yetkilileri işlemlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri muhafaza eder ve denetime hazır bulundurur.” hükmü yer almaktadır.

Kanun hükmünde de belirtildiği üzere muhasebe yetkililerine ödeme emri belgesinde yetkililerin imzasını arama yükümlülüğü getirilmiş, yetkililerin imzasında eksik bulunması halinde ödeme yapılamayacağı düzenlenmiştir. Kanunun muhasebe yetkililerine verdiği yukarda sayılan görevlere aykırı hareket edilmesi durumunda meydana gelen kamu zararından muhasebe yetkililerinin de sorumlu tutulması gerekmektedir. Ödeme emirleri üzerinde gerçekleştirme görevlilerinin imzalarının bulunmaması sebebiyle neden olunan kamu zararından muhasebe yetkilisi de sorumlu tutulmuştur.

Bu itibarla, asgari ücret destek primlerinin hakedişlerden kesilmemesi sonucunda neden olunan kamu zararı tutarı TL'nin Harcama Yetkilisi (İnsan Kaynakları Eğitim Müdürü) ..., Diğer Sorumlular (Ulaşım Hizmet Müdür V.) ..., (Temizlik İşl. Md. V.), (Ulaşım Hiz. Md. V.) ... ile Muhasebe Yetkilisi ...'e müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizi ile ödettirilmesine oy birliğiyle karar verildi.

1. B) Teknik Şartnamenin "Eğitmen" başlıklı maddesinde, bu hizmet işi kapsamında çalışacak lisans mezunu olması gereken eğitmenlerin vasıfları ayrıntılı olarak belirtilmesine rağmen şartname hükümlerine aykırı olarak lise mezunu kişilerin eğitmen statüsünde çalıştırıldığı görülmüştür.

İşe ilişkin Sözleşmenin "Cezalar ve sözleşmenin feshi" başlıklı 16'ncı maddesinde;

“Yüklenici firma daha önceden İdareden yazılı izin almadan bu şartnamede var olan hizmetlerden hiçbirisinin muhtevasını, tarihini, niteliklerini, verilecek hizmetin miktarını ve kalitesini değiştiremez.

...

Şartnamede belirtilen hizmetlerden bazılarının yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde yerine getirilmeyen hizmetler yüklenicinin hak edişinden düşülür ve hak edişin % 1 i kadar idari para cezası uygulanır.” denilmektedir.

Yapılan incelemede lise mezunu olan kişi için lisans mezunu olması gereken öğretmen statüsündeki kişiler için öngörülen ücret üzerinden ödeme yapılması ve Sözleşmenin ceza maddesi gereğince şartnamede belirtilen hizmetin yerine getirilmemesi sonucu idari para cezasının da uygulanmaması sonucu kamu zararına neden olduğu anlaşılmıştır.

Sorumlular tarafından neden olunan kamu zararının ilgili firmadan tahsil edileceği belirtilmişse de tahsilata ilişkin herhangi bir belge gönderilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları” başlıklı 61’inci maddesinde;

“Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

1. a) Yetkililerin imzasını,

1. b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,

1. c) Maddi hata bulunup bulunmadığını,

1. d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri,

Kontrol etmekle yükümlüdür.

Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatında düzenlenmiş belgeler dışında belge arayamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamaz. Belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.

Muhasebe yetkilileri işlemlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri muhafaza eder ve denetime hazır bulundurur.” hükmü yer almaktadır.

Kanun hükmünde de belirtildiği üzere muhasebe yetkililerine ödeme emri belgesinde yetkililerin imzasını arama yükümlülüğü

getirilmiş, yetkililerin imzasında eksik bulunması halinde ödeme yapılamayacağı düzenlenmiştir. Kanunun muhasebe yetkililerine verdiği yukarda sayılan görevlere aykırı hareket edilmesi durumunda meydana gelen kamu zararından muhasebe yetkililerinin de sorumlu tutulması gerekmektedir. Ödeme emirleri üzerinde gerçekleştirme görevlilerinin imzalarının bulunmaması sebebiyle neden olunan kamu zararından muhasebe yetkilisi de sorumlu tutulmuştur.

Yukarıda açıklandığı üzere şartname hükümlerine aykırı olarak şartları sağlamayan kişilere eğitimci olarak ödeme yapılması ve idari para cezası uygulanmaması sonucunda neden olunan kamu zararı tutarı ... TL'nin Harcama Yetkilisi (İnsan Kaynakları Eğitim Müdürü) ..., Diğer Sorumlular (Ulaşım Hizmet Müdür V.) ..., (Temizlik İşl. Md. V.) ..., (Ulaşım Hiz. Md. V.) ... ile Muhasebe Yetkilisi ...'e müştereken ve müteselsilen 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince hüküm tarihinden itibaren işleyecek faizi ile ödettirilmesine oy birliğiyle karar verildi.

1. C) Söz konusu işe ait ihale kararı damga vergisi ve sözleşme damga vergisinin ödeme emirleri üzerinden alındığı görülmüştür.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 22'nci maddesinde;

“Makbuz karşılığı ödemelerde Damga Vergisi;

1. a) Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen

kağıtların vergisi, ertesı ayın yirminci günü akşama kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve yirmialtıncı günü akşama kadar ödenir.

1. b) (a) bendi dışındaki hallerde, kâğıdın düzenlendiği tarihi izleyen onbeş gün içinde vergi dairesine bir beyanname ile bildirilir ve aynı süre içinde ödenir.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usl ve esasları belirlemeye, lüzum göreceği işlemlere ilişkin kâğıtlara ait verginin yukarıdaki srelere bağlı kalmaksızın ve beyanname aranmaksızın kâğıdın düzenlenmesinden önce veya noterlerce işleme tbi tutulması sırasında ödenmesi zorunluluğunu getirmeye, vergiyi işlem anında ilgili kamu kurum veya kuruluşuna makbuz karşılığı dettirmeye yetkilidir." denilmektedir.

Anılan mevzuat hükmü doğrultusunda, düzenlenen kağıtların damga vergisi işlemin gerçekleşme anında alınması ve süresi içerisinde beyan edilip ödenmesi gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede, ihale kararı ve sözleşme damga vergisinin ihale kararı alındığında ve sözleşme imzalandığında alınmamıştır. Damga vergileri hakediş ödemeleri üzerinden aylar itibariyle tahsil edilmiş, bunun sonucunda da TL kamu zararına neden olunmuştur.

Ancak bu kamu zararı tutarı ... TL ... Ltd. şti.'nden ... tarih ve ... nolu muhasebe işlem fişiyle tahsil edildiğinden ilişilecek husus kalmadığına oy birliğiyle karar verildi.

